

OPINIA z dnia 10.02.2016 r.
DOTYCZĄCA STRATEGII
OBSZARU ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO
POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO

W oparciu o *Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020* przyjęte uchwałą Nr 5/134/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 4 lutego 2015 r. oraz *Zasady oceny Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego przez IZ RPO* przyjęte uchwałą Nr 15/437/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 15 kwietnia 2015 r. Instytucja Zarządzająca RPO WK-P dokonała oceny Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Włocławskiego.

Niniejsza opinia dotyczy Strategii przesłanej drogą elektroniczną 27 października 2015 r., jak również zatwierdzonej w październiku 2015 r., a także projektowanych obszarów działań oraz przewidywanych do realizacji propozycji projektowych wraz z analizą wskaźnikową w zakresie PI 4c (efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym), PI 4e (zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych), PI 6b (rozwój infrastruktury wodno-ściekowej), PI 10a (inwestycje w infrastrukturę przedszkolną i infrastrukturę kształcenia zawodowego), PI 10i (wychowanie przedszkolne i kształcenie ogólne), PI 10 iv (kształcenie zawodowe) planowanych do realizacji przy współudziale środków unijnych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Strategia została zaopiniowana zgodnie z załączonymi kartami oceny formalnej i merytorycznej (załącznik nr 1 i nr 2) wraz z wykazami tabelarycznymi zawierającymi uwagi do ww. obszarów.

W przypadku, gdy zestawienia tabelaryczne zawierają uwagi powinny one zostać wprowadzone przy najbliższej aktualizacji Strategii, w celu uspoźnienia dokumentu. Pozytywne bądź warunkowe opinie dla przedstawionych propozycji projektowych stanowią podstawę do ubiegania się o dofinansowanie w konkursach dedykowanych polityce terytorialnej, ogłaszanych przez Instytucję Zarządzającą RPO WK-P. Zweryfikowane listy propozycji projektowych będą podlegały dalszym uzgodnieniom po ustosunkowaniu się do przekazanych uwag.

W związku z uwagami w karcie oceny merytorycznej Strategia wymaga aktualizacji we wskazanych obszarach, tj.:

- pkt. 4 „Uwzględnienie w procesie tworzenia i wdrażania strategii idei partnerstwa”,
- pkt. 5 „Ocena projektowanych obszarów działań oraz przewidywanych do realizacji projektów wraz z analizą wskaźnikową”,
- pkt. 7 „Ocena zdolności instytucjonalnej ORSG”.

W związku z powyższym niniejsza opinia stanowi **opinię warunkową**.

Przedmiotowa opinia nie obejmuje obszaru działań rewitalizacyjnych, o które Strategia zostanie uzupełniona po pozytywnym zaopiniowaniu przez IZ RPO programów rewitalizacji przygotowanych przez gminy.

Jednocześnie Instytucja Zarządzająca RPO WK-P wskazuje, iż niniejsza opinia nie stanowi decyzji o przyznaniu dofinansowania i nie gwarantuje przyznania środków unijnych, a jedynie potwierdza prawidłowy kierunek rozwoju i prawidłowo przyjęte sposoby rozwiązywania problemów Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Włocławskiego przy współdziałaniu środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 beneficjenci z Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Włocławskiego mogą uzyskać na podstawie złożonych wniosków o dofinansowanie m.in. w konkursach dedykowanych polityce terytorialnej, po uzyskaniu pozytywnej oceny formalnej i merytorycznej złożonej dokumentacji aplikacyjnej, zgodnie z kryteriami oceny wniosków o dofinansowanie w ramach poszczególnych konkursów.

Załącznik nr 1. Karta oceny formalnej Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Włocławskiego

			Tak	Nie	Nie dotyczy
1.	Poprawność złożenia strategii	Czy strategia ORSG została złożona przez organ reprezentujący ORSG?	X		
		Czy załączono uchwałę/y organu reprezentującego ORSG /uchwały rad gmin i miast przyjmującą projekt strategii ORSG (jego aktualizację – jeśli dotyczy)?	X		
2.	Zawartość strategii ORSG	Czy strategia ORSG:			
		Jest spójna z krajowymi i unijnymi dokumentami strategicznymi oraz planistycznymi?	X		
		Wskazuje obszar wsparcia?	X		
		Zawiera syntetyczną diagnozę obszaru wsparcia?	X		
		Wskazuje w wymiarze przestrzennym obszary koncentracji wsparcia?	X		
		Wskazuje cele rozwojowe do realizacji w ramach strategii ORSG?	X		
		Wskazuje priorytety wsparcia i odpowiadające im priorytety inwestycyjne?	X		
		Określa naboru propozycji projektowych projektów realizowanych w ramach ORSG?	X		
		Zawiera listę przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach ORSG?	X		
		Zawiera listę przedsięwzięć o charakterze komplementarnym?	X		
		Wskazuje wpływ planowanych przedsięwzięć na osiągnięcie zakładanych w strategii ORSG wskaźników?	X		
		Pokazuje odniesienie się do instrumentów finansowych?		X (1)	
		Zawiera plan finansowy?	X		
		Opisuje system wdrażania strategii ORSG?	X		
		Opisuje system monitorowania strategii ORSG?	X		
Zawiera opis przebiegu prac i zaangażowania partnerów z obszaru oraz opisuje sposób, w jaki będą oni włączeni w realizację strategii ORSG?	X				
3.	Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	Czy dla strategii ORSG stwierdzono brak potrzeby przeprowadzania procedury SOOŚ?	X		
		Czy dla strategii ORSG została przeprowadzona procedura SOOŚ?			X
		Czy wnioski zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono w przedstawionej do oceny strategii ORSG?			X

(1) Wsparcie na termomodernizację budynków wielorodzinnych i mieszkalnych będzie udzielane w formie instrumentu finansowego - pożyczki. W związku z powyższym przy projektach związanych z termomodernizacją budynków mieszkalnych i wielorodzinnych, w części dotyczącej źródeł finansowania należy wskazać rodzaj wsparcia pożyczka (wartość produktu finansowego 100 tys.-2 mln.).

Załącznik nr 2. Karta oceny merytorycznej Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Włocławskiego

Zagadnienia dla KPBPPiR (punkty 1-3)			
Nr	Elementy Strategii podlegające ocenie		Ocena – tak/nie (spełnia – nie spełnia)
	Pytania służące ocenie w zakresie poszczególnych zagadnień	Wyjaśnienie / uszczegółowienie zakresu podlegającego ocenie	
1.	Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej -		
1.1	Czy diagnoza jest kompletna?	Sprawdzenie <u>ogólnej</u> zgodności diagnozy z wymogami określonymi w „Zasadach przygotowania Strategii dla Obszarów Rozwoju Społeczno-Gospodarczego w okresie programowania 2014-2020” to znaczy w szczególności: 1. Czy jest syntetyczna? 2. Czy zawiera wszystkie podstawowe elementy określające charakterystykę uwarunkowań i stanu rozwoju? 3. Czy wskazuje różnicowania wewnątrzpowiatowe? 4. Czy odwołuje się do pozycji ORSG na tle województwa i kraju? 5. Czy została przygotowana na odpowiednim poziomie merytorycznym? 6. Czy przy opracowywaniu Diagnozy posłużono się odpowiednimi danymi i czy są one aktualne?	tak
1.2	Czy diagnoza pozbawiona jest istotnych błędów?	Sprawdzenie, czy w diagnozie nie ma błędów związanych z niewłaściwym doбором danych, ich nieaktualnością, błędami w interpretacji – które mają wpływ na uzyskane wnioski.	tak
2.	Spójność i zgodność Strategii ORSG ze strategią rozwoju województwa		
2.1	Czy strategia jest zgodna z SRW w aspekcie ogólnych założeń rozwoju województwa wskazywanych w SRW?	Wszystkie określone w strategii ORSG kierunki bezpośrednio nawiązują do kierunków rozwoju lub innych jednoznacznych ustaleń SRW.	tak

2.2	Czy strategia jest zgodna z SRW w aspekcie rozwiązywania problemów lub wykorzystywania szans rozwojowych wskazywanych dla danego obszaru w SRW?	Określone w strategii ORSG kierunki powinny być blisko powiązane z założeniami rozwoju dla danego obszaru, wynikającymi bezpośrednio lub pośrednio z SRW.	tak
2.3	Czy strategia jest zgodna z SRW w aspekcie realizacji wskaźników – w tym zwłaszcza czy realizacja kierunków rozwoju określonych w ORSG może wpłynąć na poprawę wskaźników „drugiego poziomu monitorowania” SRW (tabela „Monitoring realizacji celów strategicznych”)?	Kierunki działań określone w ORSG (gdyby doszło do realizacji działań w tych kierunkach) mają powiązania z poprawą wskaźników na poziomie województwa, określonych w SRW.	tak
3.	Zidentyfikowane problemy, kierunki działań, potencjały, sposoby eliminacji problemów i wykorzystania szans rozwojowych		
3.1	Czy zidentyfikowane problemy, potencjały, wyzwania, potrzeby rozwojowe wynikają z wykonanej diagnozy?	Każdy imiennie wskazany problem, potencjał, wyzwanie jest w sposób przekonujący wyprowadzony/uzasadniony w części diagnostycznej.	tak
3.2	Czy cele strategii ORSG korespondują ze zidentyfikowanymi problemami, potencjałami, wyzwaniami, potrzebami rozwojowymi?	Cele strategii ORSG ukierunkowane na rozwiązanie problemów i wykorzystanie potencjałów danego obszaru.	tak
3.3	Czy wskazywane w strategii ORSG projekty ściśle i bezpośrednio realizują cele strategii ORSG?	Każdy imiennie wskazany projekt z listy podstawowej i rezerwowej realizuje cele strategii ORSG (wymóg nie jest niezbędny dla projektów komplementarnych). Tym samym zakładane efekty (produkty i rezultaty) poszczególnych projektów określonych na liście podstawowej i rezerwowej rozwiązują problem lub wykorzystują szansę.	tak

3.4	Czy wskaźniki celu podane w tabeli „Logika interwencji strategicznej” są adekwatne do przedstawionych w tej samej tabeli: zidentyfikowanego problemu/potencjału oraz celu?	Zapewniono spójność i logikę programowania – poprzez wyeliminowanie sytuacji, gdy wskaźniki interwencji nie są adekwatne do problemu/potencjału i celu, który uzasadniał tę interwencję.	tak
4.	Uwzględnienie w procesie tworzenia i wdrażania strategii idei partnerstwa		
		<p>1.Czy zapewniono udział partnerów społeczno-gospodarczych w procesie tworzenia Strategii?</p> <p>2.Czy uwzględniono strukturę partnerów społeczno-gospodarczych z danego obszaru w procesie tworzenia Strategii?</p> <p>3.Czy informacja o prowadzonych konsultacjach była powszechnie dostępna, tak aby każdy zainteresowany tematem mógł dowiedzieć się o konsultacjach i wyrazić w nich swój pogląd?</p> <p>4. Czy zapewniono odpowiednio długi okres trwania konsultacji społecznych (tj. min. 10 dni)?</p> <p>5.Czy odniesiono się do wniesionych uwag?</p>	Tak, warunkowo Patrz przypis pod tabelą (1)
5.	Ocena projektowanych obszarów działań oraz przewidywanych do realizacji projektów wraz z analizą wskaźnikową		
		<p>1.Czy Strategia uwzględnia zapisy planów gospodarki niskoemisyjnej w kontekście planowanych działań w zakresie efektywności energetycznej w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym?</p> <p>2.Czy Strategia zawiera odniesienie do KPOŚK w kontekście planowanych działań w obszarze gospodarki wodno-ściekowej?</p> <p>3.Czy propozycje projektów z listy podstawowej zawarte w Strategii ORSG są zgodne z zapisami RPO WK-P (4c, 4e, 6b, 6c, 9b,10a, 8iv, 9i, 9iv,10i, 10iv) oraz SzOOP?</p> <p>4.Czy działania planowane do realizacji zawarte w propozycjach projektowych odpowiadają na problemy i potencjały opisane w diagnozie?</p> <p>5. Czy propozycje projektowe z listy podstawowej przedstawiają stopień realizacji wskaźników RPO WK-P?</p> <p>6.Czy wskaźniki produktu i rezultatu pozwolą na osiągnięcie celów zawartych w RPO WK-P?</p> <p>7.Czy przyjęte wskaźniki są adekwatne do planowanych działań?</p> <p>8.Czy przyjęty harmonogram wdrażania strategii pozwoli na sprawną realizację określonych celów strategii?</p>	Tak, warunkowo Patrz przypis pod tabelą (2)

6.	System monitorowania strategii		
		<p>1.Czy w Strategii znajduje się opis systemu monitorowania dokumentu w tym przedsięwzięć?</p> <p>2.Czy opis systemu monitorowania zawiera informacje odnoszące się do sposobu i częstotliwości przygotowywania sprawozdań wewnętrznych z realizacji przedsięwzięć?</p> <p>3.Czy opis systemu monitorowania zawiera informacje odnoszące się do sposobu i częstotliwości przekazywania informacji do IZ?</p> <p>4.Czy system monitorowania zapewnia możliwość aktualizacji strategii?</p>	Tak
7.	Ocena zdolności instytucjonalnej ORSG		
7.1	Sposób zarządzania ORSG	<p>1.Czy dokument wskazuje główne instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu Strategii?</p> <p>2.Czy sposób zarządzania opisany w Strategii ORSG jest zgodny z zawartym porozumieniem?</p> <p>3.Czy zostały określone zadania partnerów zaangażowanych w realizację ORSG?</p> <p>4.Czy została opisana struktura organizacyjna ORSG (np. Komitet Sterujący)?</p> <p>5.Czy zostały opisane podstawowe zadania jednostek w strukturze organizacyjnej ORSG?</p> <p>6.Czy zadania przydzielone poszczególnym jednostkom są zgodne z zakresem delegowanych zadań?</p> <p>7.Czy zadania jednostek nie powielają się?</p> <p>8.Czy wszystkie zadania zostały przewidziane i ujęte w strukturze organizacyjnej?</p> <p>9. Czy opisano potencjał organizacyjny i kadrowy w zakresie gotowości realizacji zadań ORSG?</p> <p>10. Czy potencjał kadrowy ORSG umożliwia terminowe wdrożenie Strategii tj.:</p> <p>a) Przygotowanie i realizację propozycji projektowych do końca roku 2018 r. oraz osiągnięcie wskaźników rezultatu do końca 2018 r.,</p> <p>b) Przygotowanie i realizację propozycji projektowych po roku 2018 r. oraz osiągnięcie wskaźników rezultatu do końca 2023 r.</p>	Tak

7.2	Procedury zarządzania ORSG	<p>1.Czy Strategia ORSG zawiera opis zasad i systemu naboru propozycji projektowych do strategii ORSG wraz z opisem systemu partycypacji podmiotów lokalnych w tym procesie?</p> <p>2.Czy Strategia ORSG zawiera założenia kryteriów naboru propozycji projektowych w ramach opracowywanego dokumentu?</p> <p>3.Czy Strategia ORSG zawiera opis procesu decyzyjnego w zakresie naboru propozycji projektowych do Strategii ORSG?</p> <p>4.Czy Strategia ORSG zawiera opis zasad współpracy z IZ RPO?</p> <p>5.Czy opisy procedur są wyczerpujące i realne do wdrożenia?</p> <p>6.Czy procedury nie są sprzeczne z zasadami wydatkowania funduszy unijnych?</p>	Tak, warunkowo Patrz przypis pod tabelą (3)
7.3	Plan finansowy	<p>1. Czy plan finansowy jest adekwatny do proponowanej alokacji na działania z zakresu polityki terytorialnej?</p> <p>2.Czy plan finansowy wskazuje źródła finansowania Strategii ORSG, w szczególności czy zawiera informacje dot. współfinansowania pochodzącego od podmiotów wchodzących w skład ORSG (np. budżet JST, pożyczki, środki prywatne, inne)?</p> <p>3.Czy plan finansowy określa podział środków pomiędzy Priorytety Inwestycyjne?</p> <p>4. Czy plan finansowy przewiduje podział propozycji projektowych realizowanych do końca 2018 roku oraz po roku 2018?</p>	Tak, warunkowo Patrz przypis pod tabelą (4)

Ocena w zakresie punktów 1-3 (Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej; Spójność i zgodność Strategii ORSG ze strategią rozwoju województwa; Zidentyfikowane problemy, kierunki działań, potencjały, sposoby eliminacji problemów i wykorzystania szans rozwojowych) oraz w zakresie punktu 5 (Ocena projektowanych obszarów działań oraz przewidywanych do realizacji projektów wraz z analizą wskaźnikową) w odniesieniu do priorytetów inwestycyjnych 9i oraz 8iv zatwierdzona została Uchwałą Nr 48/1718/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 listopada 2015 r.

- (1) W strategii brakuje informacji, czy zapewniono odpowiednio długi okres trwania konsultacji społecznych.
- (2)Zapisy dotyczące planów gospodarki niskoemisyjnej należy zaktualizować uwzględniając stan bieżący prac nad w/w dokumentem. Należy zwrócić uwagę, aby zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej w fiszkach projektowych i Strategii pokrywały się w odniesieniu do wskazanych aglomeracji ujętych w KPOŚK i ich wielkości. W przypadku wskaźnika *Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków - % w fiszce projektowej* należy podać wartość całkowitą jaką wskaźnik ten osiągnie w wyniku realizacji projektu, natomiast w Strategii w zestawieniu wskaźników do osiągnięcia, należy podać średnią wartość odsetka obliczoną na podstawie wartości podanych w fiszkach projektowych. Zapisy w Strategii dotyczące zawartości listy podstawowych propozycji projektowych należy dostosować do zapisów zawartych w załączonych do opinii tabelach. Weryfikacji podlegać powinny zwłaszcza zapisy

dotyczące: przyporządkowania propozycji projektowych do właściwych list (podstawowa/rezerwowa/komplementarna), tytułów propozycji projektowych, wartości i źródeł finansowania, wartości i jednostek miary wskaźników. Ponadto w zakresie projektowanych obszarów działań przedstawionych w formie fiszek uwagi zostały wskazane w załączonych do opinii tabelach. Lista podstawowych propozycji projektowych dla ORSG Powiatu Włocławskiego zawiera propozycje projektowe, które zamierza się realizować w ramach PI 6d (pozycje 16 i 25 na liście), podczas gdy brak zaplanowanych działań i propozycji alokacji w tym zakresie dla trzeciego poziomu polityki terytorialnej. Propozycje projektowe z tego obszaru można umieścić na komplementarnej liście propozycji projektowych.

- (3) Strategia nie zawiera opisu zasad współpracy z IZ RPO.
- (4) Plan finansowy nie zawiera podziału propozycji projektowych na realizowane przed i po 2018 r., nie zawiera również podziału środków pomiędzy priorytety inwestycyjne. Proporcjonalny udział środków z EFS i EFRR powinien wynosić odpowiednio 41,81% do 58,19%, co należy uwzględnić przy konstruowaniu planu finansowego. Plan finansowy należy zaktualizować zgodnie z ostateczną wersją listy podstawowych propozycji projektowych.

Załącznik nr 3a, P1 4c - Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym																
ORSG P. Włocławskiego																
LP	Nr finansi projektu	Podmiot zgłaszający	Tytuł propozycji projektowej	Wartość całkowita	Koszty kwalifikowalne	Koszty niekwalifikowalne	Źródła finansowania		Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu	Czy projekt kwalifikuje się do wsparcia?	Uwagi				
							EFRR/ERDF	Wkład własny								
1	3	Gmina Baruchowo	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej: budynków Zespołu Szkół w Baruchowie	1 500 000,00 zł	1 500 000,00 zł	0,00 zł	215 000,00 zł	1 285 000,00 zł	n/d	n/d	200000, kWh/rok	58, 944 ton równoważnika CO2/rok	2 budynki (jeden obiekt, w skład którego wchodzi dwa budynki połączone łącznikiem tworząc jedną całość)	Tak		
2	8	Miasto i Gmina Chodecz	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej	1 000 000,00 zł	813 000,00 zł	187 000,00 zł	561 783,00 zł	438 217,00 zł	n/d	n/d	36560,0 kWh/rok	brak danych	1	Rezerwowa	Część dotycząca pomocy publicznej powinna zostać uzupełniona o krótką analizę. W części dotyczącej źródeł finansowania źle policzona wartość wkładu własnego oraz środków z RPO. W fisieze wykazano koszty niekwalifikowane w związku z tym należy wskazać działania, których koszty wykazano jako koszty kwalifikowane. Brak wartości wskaźnika produktu nr 3. Rekomenduje się przenieść na listę rezerwową ze względu na brak oszacowanej wartości wskaźnika produktu nr 3.	
3	11	Gmina Izbica Kujawska	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	4 000 000,00 zł	3 200 000,00 zł	800 000,00 zł	2 720 000,00 zł	1 280 000,00 zł	n/d	n/d	Budynek Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej-118 188,89 kWh/rok; Budynek Zespołu Szkół w Błemnie- 447 886,12 kWh/rok	brak danych	2	Rezerwowa	Należy dokonać podziału na koszty kwalifikowane i koszty niekwalifikowane. Nie wskazano % środków własnych i środków pochodzących z RPO. W związku z faktem, iż w ramach danej propozycji projektowej planowana jest wymiana pieca, należy zamieścić informacje czy nie ma możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej lub podłączenie jest zbyt kosztowne. Brak wartości wskaźnika produktu 3. Rekomenduje się przenieść na listę rezerwową ze względu na brak oszacowanej wartości wskaźnika produktu nr 3.	
4	14	Gmina Lubień Kujawski	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	1 941 176,47 zł	1 941 176,47 zł	0,00 zł	1 650 000,00 zł	291 176,47 zł	Szkoła w Kaliskach - 3000 GJ/rok; Szkoła w Kłobce - 900 GJ/rocznie; Szkoła Kamibrodzie - 600 GJ/rocznie	n/d	Łącznie dla wszystkich budynków 800 kWh/rok; Szkoła w Kaliskach - 400 kWh/rok; Szkoła w Kłobce- 250 kWh/rok; Szkoła Kamibrodzie - 150 kWh/rok	Łącznie dla wszystkich budynków 230- ton równoważnika CO2/rok; Szkoła w Kaliskach - 110 ton równoważnika CO2/rok; Szkoła w Kłobce- 70 ton równoważnika CO2/rok; Szkoła Kamibrodzie - 50 ton CO2/rok	3	Tak	W opisie propozycji projektowej należy wyjaśnić czy w wyniku realizacji przedsięwzięcia będzie sprzedawana energia cieplna na cele komunalne i czy w związku z tym nie będzie generowany przychód co może rodzić znamiona występowania pomocy publicznej. W części dotyczącej opisu propozycji projektowej należy zaznaczyć, iż nastąpi wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej.	
5	22	Gmina Lubraniec	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	500 000,00 zł	500 000,00 zł	0,00 zł	425 000,00 zł	75 000,00 zł	n/d	n/d	Budynek Przedszkola- 83420 kWh/rok	brak danych	2	Rezerwowa	Zakres planowanych działań należy podać osobno dla każdego budynku. Brak wartości wskaźnika produktu 2 i 3 dla budynku Szkoły Podstawowej. Brak wartości wskaźnika produktu 3 dla budynku Przedszkola. Wartość wskaźnika produktu 2 dla budynku Przedszkola podana w złej jednostce miary. Rekomenduje się przenieść na listę rezerwową, ze względu na brak oszacowanej wartości wskaźnika produktu nr 2 i 3.	
6	21	Gmina Lubraniec	Montaż urządzeń energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	0,00 zł	850 000,00 zł	150 000,00 zł	n/d	n/d	brak danych	brak danych	Brak danych	Komplementarna	Realizacja propozycji projektowej polegająca na montażu samych instalacji OZE bez towarzyszących działań z zakresu termomodernizacji jest możliwa w ramach P1 4a poza polityką terytorialną. Rekomenduje się przenieść na listę komplementarna ze względu, iż zakres planowanych działań nie kwalifikuje się do wsparcia w ramach P1 4c.	
Suma - wszystkie projekty				9 941 176,47 zł	8 954 176,47 zł	987 000,00 zł	6 421 783,00 zł	3 519 393,47 zł					10			
Suma - propozycje projektowe kwalifikujące się do wsparcia				3 441 176,47 zł	3 441 176,47 zł	0,00 zł	1 865 000,00 zł	1 576 176,47 zł					5			
w tym warunkowo				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł					0			
Suma - projekty niekwalifikujące się do wsparcia				1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	0,00 zł	850 000,00 zł	150 000,00 zł					0			
Suma - projekty do przeniesienia na listę rezerwową				5 500 000,00 zł	4 513 000,00 zł	987 000,00 zł	3 706 783,00 zł	1 793 217,00 zł					5			

Załącznik Nr 3b, P1 4r - Działanie 3.4 Zwiększenie mobilności miejska i promowanie strategii niskowęglowej								Wskaźnik rezultatu		Wskaźnik produktu				Czy projekt kwalifikuje się do wsparcia*	Uwagi	Wskaźniki dodatkowe
Lp	Nr fikcji projektowej	Podmiot zgłaszający	Tytuł propozycji projektowej	Wartość całkowita	Koszty kwalifikowalne	Koszty niekwalifikowalne	Źródła finansowania		1. Liczba przewoźnych pasażerów komunikacji miejskiej na miesięczną obszarów miejskich - szt.	1. Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra - km	2. Długość wybudowanych szkieletów rowerowych - km	3. Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie obszarowym komunikacji miejskiej - szt.	4. Liczba zaistniałych inteligentnych systemów transportowych - szt.			
							EFRR/ERDF	Wkład własny								
1		Gmina Boniewo	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Boniewo	850 000,00 zł	850 000,00 zł	0,00 zł	722 500,00 zł	127 500,00 zł	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	Rezerwa	<p>Finansje dotyczą budowy i modernizacji oświetlenia ulicznego PT 4e należy uzupełnić o następujące informacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> W części dotyczącej opisu propozycji projektowej należy zamieścić informacje o realizacji danej propozycji projektowej wynika z planów gospodarki niskoemisyjnej oraz zaplanowane w tych planach. Modernizacja systemów oświetlenia ulicznego. Budowa nowego oświetlenia ulicznego jest możliwa pod następującymi warunkami: <ul style="list-style-type: none"> punkty świetlne nie mogą powstawać w miejscach, w których oświetlenie publiczne dotychczas nie istniało, w przypadku oświetlenia wymagającego podłączenia do sieci, w momencie obciążania się o dofinansowanie beneficjent powinien posiadać zgodę Operatora Systemu Dystrybucyjnego na podłączenie punktów oświetleniowych do sieci, preferowane będzie podłączenie do inteligentnego systemu zarządzania oświetleniem. <p>W związku z powyższym proszę zamieścić informację czy realizacja danej propozycji projektowej, polegająca m.in. na montażu 10 sztuk lamp LED spełnia wyżej wymienione kryteria.</p> <p>W części dotyczącej opisu propozycji projektowej należy wskazać powiązania z innymi projektami.</p> <p>* W części dotyczącej wskaźników, opisać wartości wskaźników podanych przez Państwa, należy podać wartość wskaźnika: Zmniejszenie rocznego zużycia energii elektrycznej kWh/rok; Średnioroczny spadek emisji gazów cieplarnianych tony równoważnika CO2/rok. W związku z powyższym rekomenduje się przeniesienie propozycji projektowej na listę rezerwową</p>	Liczba zmodernizowanych lamp bylebydowych- 100 szt., Liczba wykonanych lamp LED-10 szt.
Suma - wszystkie projekty				850 000,00 zł	850 000,00 zł	0,00 zł	722 500,00 zł	127 500,00 zł								
Suma - propozycje projektowe kwalifikujące się do wsparcia				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł								
z tym warunkowo				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł								
Suma - projekty niekwalifikujące się do wsparcia				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł								
Suma - projekty do przeniesienia na listę rezerwową				850 000,00 zł	850 000,00 zł	0,00 zł	722 500,00 zł	127 500,00 zł								

Załącznik nr 3c. PI 6b - Działanie 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej

ORSG P. Włocławskiego													
LP	Nr fizyki projektowej	Podmiot zgłaszający	Tytuł propozycji projektowej	Wartość całkowita	Koszty kwalifikowalne	Koszty niekwalifikowalne	Źródła finansowania		Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu		Czy projekt kwalifikuje się do wsparcia	Uwagi
							EFRR/EFIS	Wkład własny		1. Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczalni ścieków - %	1. Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczalni ścieków - RLM		
1	7	Gmina Chodecz	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Chodczu	800 000,00 zł	800 000,00 zł	0,00 zł	680 000,00 zł	120 000,00 zł	30	0	1 460	Rezerwowa	Propozycja projektowa mogłaby ewentualnie kwalifikować się do wsparcia o ile zostałyby zrealizowane jako kompleksowy projekt z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Jednakże w chwili obecnej propozycja dotyczy wyłącznie modernizacji SUW, natomiast projekty związane z zaopatrzeniem w wodę uzyskują wsparcie w ramach RPO WK-P, pod warunkiem, że będą realizowane wyłącznie w ramach kompleksowych projektów wodno-ściekowych (stanowią niewielką część kompleksowych projektów – do 40% całkowitych wydatków związanych z realizacją projektu, lub gdy na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub uregulowana gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi). W związku z powyższym przedsięwzięcie powinno zostać zrealizowane w ramach kompleksowego projektu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Chodecz (np. poprzez włączenie przedsięwzięcia do planowanych inwestycji z zakresu gospodarki ściekowej, przy czym należałoby mieć na uwadze, że konieczne jest spełnienie warunku, iż inwestycje związane z zaopatrzeniem w wodę na danym obszarze muszą stanowić niewielką część kompleksowych projektów – do 40% całkowitych wydatków związanych z realizacją projektu, chyba, że na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub uregulowana gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi). Ponadto należałoby uzupełnić analizę występowania pomocy publicznej. W opisie przedsięwzięcia należy również wskazać, że gmina należy do aglomeracji od 2 tys. do 10 tys. RLM uwzględnionej w KPOŚK oraz Masterplanie dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG dot. oczyszczania ścieków komunalnych zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. Należałoby uzupełnić jednostki w odniesieniu do wskaźnika Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę. Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia wymaga uzupełnienia. Podane wartości wskaźników w fiszce projektowej i na przekazanej liście podstawowej propozycji projektowych nie zgadzają się. Wartości podane w fiszkach i w Strategii ORSG powinny zostać ujednolicone. W związku z powyższym rekomenduje się przeniesienie propozycji projektowej na listę rezerwową.
2	9	Miasto i Gmina Chodecz	Modernizacja oczyszczalni ścieków	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	0,00 zł	850 000,00 zł	150 000,00 zł	45	2400	n/d	Tak (warunkowo)	Przy źródłach finansowania należy podać również procent dofinansowania z EFRR i środków własnych. Należy uzupełnić analizę występowania pomocy publicznej (podać uzasadnienie). W opisie przedsięwzięcia należy wskazać, że gmina należy do aglomeracji od 2 tys. do 10 tys. RLM uwzględnionej w KPOŚK oraz Masterplanie dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG dot. oczyszczania ścieków komunalnych zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. Należy również doprecyzować stan przygotowań i harmonogram działań. Podane wartości wskaźników w fiszce projektowej i na przekazanej liście podstawowej propozycji projektowych nie zgadzają się. Wartości podane w fiszkach i w Strategii ORSG powinny zostać ujednolicone. Ponadto na liście propozycji projektowych wskazano, że Liczba osób korzystających z ulepszonych oczyszczalni ścieków wynosi 1200 osób a sezonowo 4000 osób - turyści nad Jezioro Ługowskim. Należy pamiętać, iż ww. wskaźnik powinien być wyrażony w RLM. Ponadto wskaźnik ten zgodnie z Metodologią szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w zakresie EFRR w RPO WK-P 2014-2020 stanowiącej załącznik do RPO WK-P dotyczy mieszkańców zamieszkałych w aglomeracjach.
3	10	Miasto i Gmina Chodecz	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	859 325,88 zł	859 325,88 zł	0,00 zł	730 427,00 zł	128 898,88 zł	n/d	n/d	n/d	Tak (warunkowo)	W opisie przedsięwzięcia należy wskazać, że gmina należy do aglomeracji od 2 tys. do 10 tys. RLM uwzględnionej w KPOŚK oraz Masterplanie dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG dot. oczyszczania ścieków komunalnych zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. Należy podać prawidłową nazwę wskaźnika z SZOOP: Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków. Należałoby również doprecyzować stan przygotowań i harmonogram. Podane wartości wskaźników w fiszce projektowej i na przekazanej liście podstawowej propozycji projektowych nie zgadzają się. Wartości podane w fiszkach i w Strategii ORSG powinny zostać ujednolicone.
Suma - wszystkie projekty				2 659 325,88 zł	2 659 325,88 zł	0,00 zł	2 260 427,00 zł	398 898,88 zł					
Suma - propozycje projektowe kwalifikujące się do wsparcia				1 859 325,88 zł	1 859 325,88 zł	0,00 zł	1 580 427,00 zł	278 898,88 zł					
w tym warunkowo				1 859 325,88 zł	1 859 325,88 zł	0,00 zł	1 580 427,00 zł	278 898,88 zł					
Suma - projekty niekwalifikujące się do wsparcia													
Suma - projekty do przeniesienia na listę rezerwową				800 000,00 zł	800 000,00 zł	0,00 zł	680 000,00 zł	120 000,00 zł					

Załącznik nr Jd. P1 6c Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury															
OBSG P. Włocławskiego							Wskaźnik rezultatu		Wskaźnik produktu						
LP	Nr fizyki projektowej	Podmiot zgłaszający	Tytuł propozycji projektowej	Wartość całkowita	Koszty kwalifikowalne	Koszty niekwalifikowalne	Źródła finansowania		1. Zwiększający muzea i oddziały w gestii samorządu gmin, powiatów i miast na prawach powiatu/1000 mieszkańców - osoby/1000 mieszkańców	1. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne - odwiedzin/rok	2. Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - szt.	3. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem - szt.	Czy projekt kwalifikuje się do wsparcia?	Uwagi	Wskaźniki dodatkowe
							EFRR/EFNS	Własny							
Brak propozycji projektowych złożonych w ramach P1 6c															
Suma - wszystkie projekty															
Suma - propozycje projektowe kwalifikujące się do wsparcia w tym warunkowo															
Suma - projekty niekwalifikujące się do wsparcia															
Suma - projekty do przeniesienia na listę rezerwową															

Załącznik nr 3f - PI 10a - Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną														
ORSG Włocławski														
LP	Nr fiszki projektowej	Podmiot zgłaszający	Tytuł propozycji projektowej	Wartość całkowita	Koszty kwalifikowalne	Koszty niekwalifikowalne	Źródła finansowania		Wskaźnik rezultatu 2. Odsetek dzieci w wieku 3-4 lata objętych wychowaniem przedszkolnym - %	Wskaźnik produktu			Czy projekt kwalifikuje się do wsparcia	Uwagi
							EFRR/EFS	Wkład własny		1. Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej (CI 35), w tym: - osoby	Liczba miejsc w infrastrukturze przedszkolnej - osoby	2. Liczba obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty - szt.		
1			Brak fiszek											
			Suma - wszystkie projekty	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0		
			Suma - projekty kwalifikujące się do wsparcia	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0		
			w tym warunkowo	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0		
			Suma - projekty niekwalifikujące się do wsparcia	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0		
			Suma - projekty do przeniesienia na listę rezerwową	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0		

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego warunkowo opiniuje Strategię ORSG w zakresie Priorytetu Inwestycyjnego 10a (Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną) i Priorytetu Inwestycyjnego 10i (Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne). Zadeklarowana do utworzenia dzięki realizacji propozycji projektowych z EFRR i EFS liczba nowotworzonych miejsc wychowania przedszkolnego jest mniejsza od proponowanej liczby miejsc wychowania przedszkolnego do utworzenia na terenie ORSG. Wsparcie ze środków EFRR i EFS w pierwszej kolejności powinno przyczynić się do wzrostu odsetka dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym. Natomiast skierowanie w większym zakresie wsparcia do istniejących miejsc wychowania przedszkolnego możliwe będzie po osiągnięciu wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego na poziomie ponad 81%.

Załącznik nr 3g - PI 10a - Poddziałanie 6.3.2 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego

ORSG Włocławski														
LP	Nr fiszki projekt owej	Podmiot zgłaszający	Tytuł propozycji projektowej	Wartość całkowita	Koszty kwalifikowalne	Koszty niekwalifikowalne	Źródła finansowania		Wskaźnik rezultatu 1. Zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe wśród uczniów ZSZ - %	Wskaźnik produktu			Czy projekt kwalifikuje się do wsparcia	Uwagi
							EFRR/EFS	Wkład własny		1. Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej (CI 35), w tym: - osoby	Liczba miejsc w infrastrukturze kształcenia zawodowego -	2. Liczba obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty - szt.		
1		Powiat Włocławski	Podniesienie jakości praktycznej nauki zawodu poprzez doposażenie szkół prowadzących kształcenie zawodowe	2 500 000,00 zł	2 500 000,00 zł	0,00 zł	2 125 000,00 zł	375 000,00 zł	72	494	494	6	TAK	
Suma - wszystkie projekty				2 500 000,00 zł	2 500 000,00 zł	0,00 zł	2 125 000,00 zł	375 000,00 zł	72	494	494	6		
Suma - projekty kwalifikujące się do wsparcia w tym warunkowo				2 500 000,00 zł	2 500 000,00 zł	0,00 zł	2 125 000,00 zł	375 000,00 zł	72	494	494	6		
Suma - projekty niekwalifikujące się do wsparcia				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0		
Suma - projekty do przeniesienia na listę rezerwową				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0		

ORSG P. Włocławskiego								Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu	Czy projekt kwalifikuje się do wsparcia	Uwagi	
LP	Nr fiszki projektowej	Podmiot zgłaszający	Tytuł propozycji projektowej	Wartość całkowita	Koszty kwalifikowalne	Koszty niekwalifikowalne	Źródła finansowania		1. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu - szt.	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie - os.		
							EFRR/EFIS	Wkład własny				
BRAK PROPOZYCJI PROJEKTOWYCH ZŁOŻONYCH W RAMACH PI 9iv												
Suma - wszystkie projekty				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0		
Suma - propozycje projektowe kwalifikujące się do wsparcia				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0		
w tym warunkowo				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0		
Suma - projekty niekwalifikujące się do wsparcia				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0		
Suma - projekty do przeniesienia na listę rezerwową				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0		

Załącznik nr 3i - PI 10i - Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne										Wskaźnik rezultatu		Wskaźnik produktu				Czy projekt kwalifikuje się do wsparcia	Uwagi
ORSG Włocławski										1. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS - % (cel szczegółowy 1)	2. Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu - os. (cel szczegółowy 1)	1. Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji	2. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie -	3. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie TIK w ramach programu - os.	4. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie -		
LP	Nr fizyki projektowej	Podmiot zgłaszający	Tytuł propozycji projektowej	Wartość całkowita	Koszty kwalifikowalne	Koszty niekwalifikowalne	Źródła finansowania										
				EFRR/EFIS	Wkład własny	Wkład krajowy											
1	18	Gmina Lubień Kujawski	Rozszerzenie oferty i zwiększenie liczby miejsc ośrodka wychowania przedszkolnego oraz przebudowa edukacyjnego placu zabaw przy ZPO w Lubieniu Kujawskim na potrzeby świadczenia usług edukacyjnych	352 941,18 zł	352 941,18 zł	0,00 zł	300 000,00 zł	52 941,18 zł	0,00 zł	10	n/d	60	1	n/d	n.d	warunkowo	Wskaźnik rezultatu Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS ze względu na konieczność zachowania trwałości projektu powinien dotyczyć 100% miejsc wychowania przedszkolnego, a nie tylko 10%. W przypadku wskaźnika produktu Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie należy zweryfikować poprawność wskazanej wartości z opisem projektu. Należy wskazać dane demograficzne, które będą potwierdzały zapotrzebowanie na nowe miejsca przedszkolne m.in. w okresie trwałości projektu i w późniejszym okresie.
Suma - wszystkie projekty				352 941,18 zł	352 941,18 zł	0,00 zł	300 000,00 zł	52 941,18 zł	0,00 zł	10	0	60	1	0	0		
Suma - projekty kwalifikujące się do wsparcia				352 941,18 zł	352 941,18 zł	0,00 zł	300 000,00 zł	52 941,18 zł	0,00 zł	10	0	60	1	0	0		
w tym warunkowo				352 941,18 zł	352 941,18 zł	0,00 zł	300 000,00 zł	52 941,18 zł	0,00 zł	10	0	60	1	0	0		
Suma - projekty niekwalifikujące się do wsparcia				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0	0	0		
Suma - projekty do przeniesienia na listę rezerwową				0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0	0	0		

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego warunkowo opiniuje Strategię ORSG w zakresie Priorytetu Inwestycyjnego 10a (Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną) i Priorytetu Inwestycyjnego 10i (Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne). Zadeklarowana do utworzenia dzięki realizacji propozycji projektowych z EFRR i EFS liczba nowotworzonych miejsc wychowania przedszkolnego jest mniejsza od proponowanej liczby miejsc wychowania przedszkolnego do utworzenia na terenie ORSG. Wsparcie ze środków EFRR i EFS w pierwszej kolejności powinno przyczynić się do wzrostu odsetka dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym. Natomiast skierowanie w większym zakresie wsparcia do istniejących miejsc wychowania przedszkolnego możliwe będzie po osiągnięciu wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego na poziomie ponad 81%.

